

Digitaal vaardige medewerkers en HRM: 'Handvatten voor het borgen van digitale vaardigheden'

door Sven Roffelsen & Marijke Bult

ECP

Platform voor de
InformatieSamenleving

FWG

Progressional
People

WGV Zorg en Welzijn

verbeter + impuls

Even voorstellen:

Sven Roffelsen
&
Marijke Bult

vragen voor de chat:

1. Wat doet jouw organisatie aan digitale vaardigheden?
2. Wat hoop je uit dit webinar te halen?

Digitale vaardigheden, borgen van begin tot eind

Digitaal vaardige medewerkers vraagt meer dan een project met digicoaches:

- in functieprofielen en vacatureteksten
- introductie nieuwe medewerkers
- scholingsaanbod
- ontwikkelgesprekken

Stappenplan voor het borgen van digitale vaardigheden in het functiehuis

- Stap 1:** Hoe breng je in kaart wat je nodig hebt aan digitale vaardigheden?
- Stap 2:** Zijn de vaardigheden specifiek voor de functie?
- Stap 3:** Ligt wat je vraagt aan digitale vaardigheden wel in lijn met het beeld van de functie?
- Stap 4:** Wanneer is het zinvol om het op te nemen in je functiebeschrijving?
- Stap 5:** Hoe neem je het op in een beschrijving?
- Stap 6:** Heeft het invloed op de functiewaardering?

Stap 1: Hoe breng je in kaart wat je nodig hebt aan digitale vaardigheden?

- Hoe gebruik je het overzicht digitale vaardigheden?
- Waar moet je op letten?

Overzicht digitale vaardigheden

Overzicht Digitale Vaardigheden april 2021				
Functie	Helpende	Verzorgende	MBO Verpleegkundige	HBO Verpleegkundige
Computers, apparaten en digitale materialen				
Ik ben bekend met de mogelijke functies van een computer: onder andere communiceren, tekstverwerken, archiveren, iets opzoeken en spelen.	*	*	*	*
Ik weet dat in veel apparaten computers voorkomen, ik kan 5 voorbeelden noemen.		*	*	*
Ik kan de computer aan en uit zetten.	*	*	*	*
Ik kan onderdelen van een computer en hun functie benoemen.		*	*	*
Ik ken de betekenis van een aantal standaard computerhandelingen (zoals Opstarten, Afsluiten, Openen, Opslaan, Sluiten, Bestanden, Documenten). Ook in het Engels.		*	*	*
Ik ken de betekenis van de woorden hardware en software.			*	*
Ik ken de betekenis van de knoppen van het toetsenbord (zoals Home, End, Page Up, Page Down, Delete, Backspace, Escape).		*	*	*
Ik kan een printer kiezen.		*	*	*
Ik weet hoe ik computerprogramma's en apps kan starten en afsluiten.	*	*	*	*
Ik kan een spelletje spelen op een computer.	*	*	*	*
Ik kan wisselen tussen programma's op het scherm.		*	*	*
Ik weet waar de helpfunctie van de computer zit.		*	*	*
Ik weet waar de helpfunctie van programma's te vinden is.		*	*	*
Ik kan werken met een (aanraak-)scherm, muis en toetsenbord.	*	*	*	*
Ik weet wat ik kan doen met de linkermuisknop.	*	*	*	*

Vraag

- Waarom zou je digitale vaardigheden willen opnemen in de beschrijving?

🗨 Geef je antwoord in de chat

Stap 2: Is het een vaardigheid specifiek voor de functie?

- Veel 'digitale vaardigheden' zijn onderdeel van het dagelijks leven, denk aan mail, instant message, apps voor nieuws en het weer.
- Is het uitlezen van een app op een iPad voor werk wezenlijk anders dan het lezen van het nieuws of het weer op een app op je telefoon?

Stap 3: Ligt wat je vraagt aan digitale vaardigheden wel in lijn met het beeld van de functie?

Voorbeelden:

- Helpende: alleen uitlezen van hulpmiddelen, niet zelf installeren etc.
- Verpleegkundige: coördinerende rol, dus ook weten wat er voor eHealth toepassingen zijn, om dit te kunnen inzetten.
- Belangrijk: beschikt de medewerker, naast vaardigheden, ook over de juiste digitale middelen?

Stap 4: Wil je het in de beschrijving opnemen?

Voordeel

- Borging in HR beleid en P&O cyclus
- Onderwerp tijdens ontwikkelgesprek

Nadeel

- CAO procedure
- Veel werk
- Verwachtingen (niveau verhogend?)

Alternatieven

Stap 5: Hoe neem je het op in de beschrijving?

- Vier voorbeeldfuncties VVT
- Als je een taak toevoegt, check of dit invloed heeft op de gezichtspunten en pas dit zo nodig aan.
- Niet alle toevoegingen aan een gezichtspunt leiden tot een hogere indeling

Voorbeeld functies

Voorbeeld MBO-verpleegkundige

Digitale vaardigheden

Context

De nadruk ligt naast verplegen en verzorgen ook op preventie, leefstijl, eigen regie en het inzetten van mantelzorg. Mensen wonen langer thuis en stellen meer eisen aan de zorg. Digitalisering, domotica en zelfmeetsystemen maken cliënten ook daadwerkelijk zelfstandiger. Dit vraagt van jou als MBO-verpleegkundige aanvullende kennis over het toepassen van digitalisering, domotica en zelfmeetsystemen. Je hebt een digitale werkomgeving waarbinnen jij alle actuele benodigde informatie voor jouw werk kunt vinden en met collega's kunt uitwisselen.

Kern van de functie

Je coördineert en verleent verpleegkundige zorg en biedt psychosociale begeleiding aan cliënten en hun verwanten om herstel, gezondheid en vitaliteit te bevorderen.

Plaats in de organisatie

Je ontvangt leiding van de (team)manager/leider.

Taken/verantwoordelijkheden in hoofdlijnen:

1. Coördinatie van zorg
2. Verpleegkundige zorgverlening
3. Kwaliteits- en deskundigheidsbevordering

Uitwerking in activiteiten:

1. Coördinatie van zorg

- Je coördineert de dagelijkse zorg op jouw werkplek, draagt zorg voor de dag bezetting en werkverdeling en signaleert en verhelpt knelpunten hierin;
- Je stelt de zorgbehoefte van de cliënt vast, stelt het zorgplan met bijbehorende doelen en interventies op, evalueert deze en stelt deze zo nodig bij;
- Je coördineert en bewaakt de continuïteit van de zorgverlening en acteert hierbij op onvoorziene omstandigheden;
- Je initieert en neemt deel aan (multidisciplinaire) cliëntbesprekingen en stemt af met overige disciplines en/of organisaties;
- Je zet waar nodig domotica, zelfmeetsystemen en andere zorg technologische producten in bij de zorgverlening;
- Je draagt zorg voor de kwaliteit van de zorgverlening, de veiligheid van de cliënt en de kwaliteit van de handelingen en bijz...

Functie-eisen, vaardigheden en verantwoordelijkheden:

Kennis

Kennis van verpleegkunde op kwalificatieniveau 4 (NLQF 4) en registratie als zodanig (BIG) is vereist voor het uitvoeren van verpleegkundige zorg en voor het coördineren van zorgverlening. Kennis van de afdeling/werkplek is vereist voor het coördineren van zorgprocessen. Kennis van het gebruik van het applicatielandschap is vereist voor het instrueren van anderen in het gebruik hiervan. Daarnaast is kennis vereist van zorgtechnologie en preventieve zorg voor het toepassen en inzetten van zorgtechnologie. Je volgt ontwikkelingen en innovaties binnen het eigen vakgebied en bent daarbij in staat om online betrouwbare informatie te verzamelen.

Zelfstandigheid

Je coördineert en bewaakt verpleegkundige zorgverlening op basis van globale richtlijnen en protocollen, waarbij problemen met betrekking tot de dagelijkse zorgverlening zoveel mogelijk op basis van klinisch redeneren worden opgelost. Initiatief is vereist voor het inzetten van zorg technologische oplossingen (o.a. domotica) binnen de eigen afdeling/werkplek. Bij zorginhoudelijke problemen is terughal mogelijk op behandelaren en de hbo verpleegkundige. Organisatorisch kan op de (team)manager/leider worden teruggevalen.

Sociale vaardigheden

Sociale vaardigheden zoals tact, luistervaardigheid, inlevingsvermogen, stimuleren en overtuigingskracht zijn vereist in de contacten met cliënten en verwanten bij de dagelijkse zorgverlening, psychosociale begeleiding en het aanleren van vaardigheden rondom preventie en het gebruik maken van zorgtechnologie. Het overbruggen van tegenstellingen, geven van feedback en instrueren van anderen is vereist voor het coördineren van zorg.

Stap 6: Heeft het invloed op de weging?

- Wanneer je vaardigheden hebt gekozen die in lijn zijn met het functiebeeld (zie stap 3), zijn deze in principe niet verzwarend.
- Wanneer je vaardigheden hebt gekozen die het niveau van de functie overstijgen, is er veelal sprake van taakdifferentiatie (dit zijn immers vaardigheden die eigenlijk bij een hoger niveau horen) en moet je dit waarderen met het FWG systeem (FWG 3.0/GHZ/VVT)
- Heb je een lastige casus? Neemt contact op met FWG: servicepunt@fwg.nl (voor abonneementhouders)

Samenvatting

- Stappenplan
- Handige links:
  - 🔗 [Functieprofielen VVT – Digivaardigindezorg](#)
  - 🔗 <https://www.fwg.nl/nieuw-integratie-digitale-vaardigheden-in-functieprofielen/>
  - 🔗 servicepunt@fwg.nl
- Ideeën voor andere toepassingen? Noem ze in de chat!
- Voldaan aan jullie verwachting (vraag aan het begin: wat brengt je hier)?

Nieuw: Digicoach

Extra praktijkvoorbeeld

Digicoach

Aanleiding voor het opnemen van deze functie als extra praktijkvoorbeeld

Digitalisering is een belangrijke ontwikkeling in de zorg, er wordt steeds meer gebruik gemaakt van technologische innovaties, zoals apps, domotica, software en robotica. Medewerkers hebben hierdoor meer digitale vaardigheden nodig om hun werk goed te kunnen (blijven) doen. Niet alle medewerkers beschikken over het vereiste vaardigheidsniveau. Om deze medewerkers én de meer ervaren medewerkers te faciliteren hun digitale vaardigheden verder te ontwikkelen, is de functie van digicoach in opkomst. De invulling kan verschillen: soms wordt het gezien als een (team)-rol, maar er zijn ook steeds meer mensen die de werkzaamheden als functie vervullen. Met de matrixvariant van FWG blijkt de functie van digicoach lastig in te delen omdat er geen kernfunctie is die volledig aansluit, vandaar dit extra praktijkvoorbeeld.

Kern van de functie

Het begeleiden en coachen van medewerkers in digitale vaardigheden.

Situatieschets

Als digicoach ben je het aanspreekpunt voor medewerkers die een stap vooruit willen (of moeten) zetten op het gebied van hun digitale vaardigheden. Je vormt samen met enkele andere digicoaches het digiteam. Je werkt samen met de afdeling ICT door veelvoorkomende problemen te signaleren en aan hen door te geven. Omgekeerd verwijst de afdeling ICT werknemers die extra ondersteuning nodig hebben door naar het digiteam. Er zijn ook medewerkers die laaggeletterd zijn of veel schroom hebben voor het aanleren van nieuwe digitale vaardigheden, ook wel digitale starters genoemd. Bij digitale starters is er vaak sprake van schaamte en angst om over het onderwerp te praten, waardoor het in contact komen met een digitale starter al de eerste uitdaging is. Het werken als digicoach is voor een deel 'pionierswerk' en de functiehouders moeten, in deze fase, hun toegevoegde waarde nog tonen en werken aan de profilering van de functie.

Plaats in de organisatie

De functie behoort tot de stafafdeling Personeel Organisatie & Opleidingen (PO&O). Je vormt met enkele andere digicoaches het digiteam en ontvangt leiding van het hoofd PO&O.

Inspirerende ideeën?

- ✦ Maak aparte addenda bij functiebeschrijvingen (let hier wel op formele status van het addendum)
- ✦ Ontwikkel een Digitaal rijbewijs of paspoort
- ✦ Gebruik het overzicht digitale vaardigheden ook om het ontbreken van de meest basale vaardigheden ('Hoe werkt een muis?') in kaart te brengen
- ✦ Aansluiten bij thema's binnen de organisatie zoals Duurzame Inzetbaarheid
- ✦ Wacht niet op voorbeeldfuncties voor andere functies maar gebruik de voorbeeldfuncties die al beschreven zijn, de digitale vaardigheden zijn in deze beschrijvingen redelijk generiek opgenomen
- ✦ Maak de onderzoekstool (digivaardighedentest) van www.digivaardiginzorg.nl op maat voor je organisatie en koppel deze aan LMS. Dan kun je meteen doorverwijzen naar passende e-learnings
- ✦ Maak een niet-digitale versie van de test om ook de echte digitale starters te bereiken
- ✦ Kijk voor zelftests of opleidingsmogelijkheden op www.digivaardiginzorg.nl, ontwikkel ze zelf of koop ze in (bijvoorbeeld Goodhabit)

